

379/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet

a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó szabályokról

A Kormány az Alkotmány 35. §-ának (1) bekezdés *b*) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, valamint a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 45. § (7) bekezdésének *e*), *k*) és *n*) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el.

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS ELŐÍRÁSOK

A rendelet hatálya

1. § A rendelet hatálya kiterjed

- a*) a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló munkák, művek és létesítmények műszaki tervezésére, rendeltetésszerű és biztonságos kialakítására, használatára, fenntartására és üzemeltetésére;
- b*) a vízgazdálkodási célokat szolgáló technológiai berendezések műszaki tervezésére, ki vitelezésére és üzemeltetésére;
- c*) a vízgazdálkodási tárgyú, vagy az ilyen létesítményeket is magukban foglaló beruházások döntési eljárására.

A vízilétesítmények tervezésére, elhelyezésére, méretezésére és kialakítására vonatkozó általános szabályok

2. § (1) Többcélú vízilétesítmény esetén az e rendeletben foglalt rendelkezéseket - a létesítmény valamennyi funkciójára tekintettel - együttesen kell alkalmazni.

(2) E rendeletet a víz politika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv által megszabott követelményekre figyelemmel kell alkalmazni.

3. § (1) A vízgazdálkodási tevékenység műszaki megoldásának kialakításánál, a vízmunkák és vízilétesítmények műszaki tervezésénél figyelembe kell venni:

- a*) az országos, regionális és helyi vízgazdálkodási, az országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési-, gazdaság- és területfejlesztési terveket, koncepciókat és programokat, a településrendezési terveket és helyi építési szabályzatot, illetve - amennyiben rendelkezésre állnak - a védett természeti területek kezelési terveit, Natura 2000 területek fenntartási terveit;
- b*) a vízgyűjtő-gazdálkodási terveket és az ezekhez kapcsolódó intézkedési programokat;
- c*) a határvizeken végzett vízmunkák és megvalósítandó vízilétesítmények esetében a határvizekre vonatkozó nemzetközi egyezményekben és az azok végrehajtására hozott határozatokban foglalt előírásokat, és

d) a Magyar Köztársaság és a magyar Kormány által vállalt nemzetközi kötelezettségeket.

(2) A tervezés során - amennyiben rendelkezésre állnak - mért és ellenőrzött adatokat kell felhasználni. Más módon előállított adatok csak mért adatok hiányában alkalmazhatók.

(3) A tervezés során minden esetben felül kell vizsgálni a meglévő és az engedélyezett vízrendszerhez való csatlakozás feltételeit.

4. § (1) A vízilétesítmények tervezése során előnyben kell részesíteni a többcélú alkalmazási, hasznosítási megoldásokat.

(2) A vízilétesítményeket, illetve vízmunkákat úgy kell tervezni, telepíteni és kialakítani, hogy

a) hatásuk ne érintse károsan más engedélyezett, vízilétesítmények elhelyezésére kijelölt területet, továbbá azok hatásterületét, a belső- és külső védőövezetét, illetve hidrológiai és hidrogeológiai védőövezetét,

b) az azokkal kielégítendő vízigény ne sértse a vízkészletekkel való takarékos gazdálkodás, különösképpen az ivóvíz minőségű vízkészletekkel való rendeltetésszerű gazdálkodás követelményeit,

c) az általuk bevezetett vizek, illetőleg anyagok ne veszélyeztessék más vízkivételek érdekeit, és feleljenek meg a befogadó vízminőségi célállapotának, az ökológiai jó állapot célkitűzéseinek,

d) hatásuk ne érintse aránytalanul károsan a természeti környezetet, élőhelyeket, természetes vízháztartást, ne vonja el az ökológiai vízmennyiséget.

(3) Felszín alatti vízkészletre telepített vízelélesztőműveget úgy kell tervezni, kialakítani, üzemeltetni és megszüntetni, hogy a különböző víztartók vízének egymás közötti keveredése, továbbá a felszínről származó szennyeződésük ne következzen be.

5. § Ha egy vízmunka, illetve létesítmény megakadályozza a folyón, illetve vízfolyáson a közlekedést, úgy az engedélyes - megfelelő műszaki megoldás megvalósításával - köteles gondoskodni az áthaladás és a hosszirányú ökológiai átjárhatóság feltételeinek biztosításáról.

6. § A vízmunkák befejezése után, vagy a vízelélesztőművek megszüntetése esetén az érintett területet, beleértve az anyaggyűjtő helyeket is, rendezni, rekultiválni kell.

Vízkészlet-gazdálkodási és vízminőség-védelmi általános műszaki követelmények

7. § (1) A tervezés során meg kell határozni a vízkivételi ponton rendelkezésre álló és ugyanarra a vízdőzóra települt, már engedéllyel lekött vízkészletet, valamint létesítménnyel kielégítendő vízszükségletet.

(2) Vízhatalmatot szolgáló létesítmény csak olyan területen helyezhető el, ahol - az ökológiai vízmennyiségen felül - a szükségletnek megfelelő szabad vízkészlet rendelkezésre áll.

(3) Vízhatalmatok tervezésénél meg kell határozni a vízhiánytűrés mértékét, ezt meghaladó kockázat nem tervezhető.

(4) A vízhatalmatok vízkivételének és a használt vizek elvezetésének mérését biztosítani kell. Ennek érdekében a vízelélesztőműveget kezelője, illetve az üzemeltető köteles gondoskodni hitelesített, illetve rendszeresen kalibrált vízállás-, illetve vízhozam-mérők alkalmazásáról, azok rendszeres hitelesítéséről, működtetéséről és az adatok nyilvántartásáról, megőrzéséről. A méréstől - műszakilag indokolt esetben - az engedélyező hatóság eltekinthet.

8. § A vízbeszerzés módját a vízminőségi igény, a vízszükséglet és a kitermelendő vízmennyiség együttes figyelembevételével kell megválasztani.

9. § Vízrendezésnél törekedni kell arra, hogy csak a helyben, illetve területen vissza nem tartható, ott nem hasznosítható többletvizek kerüljenek elvezetésre. Natura 2000 területek esetében vízrendezés az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló külön jogszabály szerinti természeti hatásbecslés után tervezhető.

10. § (1) Szennyvízkielvezéssel járó vízhatalmat létesítése előtt meg kell határozni a befogadót, annak terhelhetőségét és az ezeknek megfelelő - a megengedett terhelést, ökológiai tűréshatárt figyelembe vevő - szennyvíztisztítási módozatot.

(2) A szennyvízkielvezéssel járó vízhatalmat telepítése és vízelélesztőművek tervezése során figyelembe kell venni a befogadó, különösen folyó, állandó vagy ideiglenes vízfolyás, közcélú csatorna, tó, tározó, illetőleg ezek vízelvezetés szempontjából érintett szakaszainak mennyiségi viszonyait, időszakosságát, vízminőségét, korábbi bevezetésekkel való terheltségét és öntisztulási képességét, továbbá a beelvezetési tervezett szennyvizeknek a felszíni és felszín alatti vizekre, valamint a természeti értékekre vonatkozó várható hatását. Figyelembe kell venni, hogy a befogadó vizét a szennyvízbeelvezés közelében más vízhatalmatok milyen célra veszik igénybe.

(3) Meg kell határozni a befogadó terheléséből adódó többlet mederfenntartási feladatokat.

11. § A nem halászati tevékenység céljával létesített vízterek, különösen a csatornák, a holtágak, a tározók, a tavak, esetleges halászati hasznosítása csak a vízfelület kezelője és a hasznosító közötti határozott időre szóló szerződés alapján engedélyezhető.

Az üzemeltetésre vonatkozó általános szabályok

12. § Amennyiben külön jogszabály üzemeltetési szabályzat készítését írja elő, annak tartalmaznia kell:

a) az üzemelésért felelős személyre, az üzemvitelre (a munkarendet is beleértve),

b) a technológiai folyamatokra,

c) a karbantartásra,

d) az időszakos ellenőrzésekre és vizsgálatokra,

e) az üzemi és üzemviteli adatok rögzítésére és szolgáltatására vonatkozó egyedi előírásokat, valamint

f) a balesetelhárító és egészségvédő óvrendszabályoknak megfelelő,

g) a haváriahelyzetek kezelésére,

h) a vízelélesztőművek záró-, védő- és biztosítóberendezéseinek kezelésére alkalmazott részletes

rendelkezéseket, valamint

i) a közcélú vízgazdálkodási művek esetén a közcélnak megfelelő üzemrendet és a közérdek mértékén felüli üzemelési igényeket.

13. § A vízellátási létesítmények üzemeltetésénél az előírás szerinti monitoring kiépítéséről a vízellátási létesítmény tulajdonosa, működtetéséről az üzemeltető köteles gondoskodni.

14. § Közcélú vízgazdálkodási művek közérdek mértékén felüli üzemelési igényének kielégítését az üzemeltetési szabályzatban meghatározott esetekben biztosítani lehet, megfogalmazva az ehhez tartozó üzemrendet, megjelölve az érdekeltek körét és a költségviselőket.

II. Fejezet

IVÓ ÉS IPARI VÍZELLÁTÁS

Általános előírások

15. § (1) A vízellátó mű létesítményeinek műszaki tervezése és területigényének meghatározása során a vízellátás távlati igényeit figyelembe kell venni. A víztermelő és -kezelő telepek telepítésekor legfeljebb 30 éves fejlődés vehető alapul, figyelembe véve a szakaszos megvalósítás lehetőségét.

(2) A vízbeszerző és vízkezelő létesítményeket úgy kell kialakítani, hogy azok meghibásodás vagy vízszennyezés esetén a vízellátásból egyenként kikapcsolhatók legyenek. A vízmintavételi lehetőséget a közegészségügyi hatóság által meghatározott helyeken biztosítani kell.

(3) A tűzoltáshoz szükséges vizet a közműhálózatból akkor lehet vételezni, ha az felszíni vízből vagy ipari vízhálózatból nem, vagy nem elegendő mennyiségben vételezhető.

16. § (1) A vízszállító hálózat fővezetékeit és a hálózathoz tartozó fő létesítményeket legfeljebb 50 éves fejlődés alapulvételével kell kialakítani.

(2) Fővezetékek létesítésének tervezésekor vizsgálni kell a kettős betáplálás, illetve a körvezetékes hálózat kialakításának a szükségességét.

(3) Vízellátó távvezetékekkel javasolt a tartósan vagy gyakran vízzel borított területeket elkerülni. Ilyen területen átvezetett vezetékszakasz csak a legmagasabb vízállás idején is biztonságosan kezelhető elzárószerelvénnyel, leürítővel ellátva helyezhető el.

(4) A vezetékek víztárolók, víztornyok leürítésekor, valamint túlfolyóvezetékek üzemelése esetén a víz kártétel nélküli elvezetéséről gondoskodni kell.

17. § (1) A vízkezelési eljárást a víz fizikai, kémiai, bakteriológiai, toxikológiai, radiológiai és biológiai tulajdonságainak, az esetleges változásoknak és a felhasználás céljának megfelelően kell megválasztani.

(2) A vízellátó létesítmények teljesítő képességét a karbantartást is figyelembe véve kell megállapítani.

(3) A különböző eredetű tisztított vizek szükség szerinti keveredését arra megfelelően kialakított műtárgyban kell biztosítani.

Ivóvízellátás

18. § (1) Ivóvízellátás céljára telepített vízmű létesítésénél gondoskodni kell arról, hogy a vízbázis, illetve a kitermelt vizet ne érje szennyeződés.

(2) Higítóvíz céljára felszín alatti ivóvízkészlet csak rendkívüli esetben, a vízigény kielégítési sorrend szerint vehető igénybe.

19. § A távlati vízigényt a település típusra jellemző, tényleges és várható vízfogyasztásra, valamint a távlati fejlődésre figyelemmel kell megállapítani.

20. § (1) Ivóvíztisztítás céljára csak minősített és alkalmazásra jóváhagyott vízkezelési technológia alkalmazható.

(2) A település közműves vízellátásának létesítése során a napi csúcsfogyasztás legalább 30%-ának megfelelő tárolóteret kell biztosítani.

(3) A szivattyútelepen a rendelkezésre álló tárolóterefogat és az egyéb körülmények figyelembevételével meghatározott szivattyúzási teljesítménnyel összhangban álló energiaellátást biztosító tartalékot kell létesíteni.

Ipari vízellátás

21. § Az ipari tevékenységet folytatók frissvíz-igényét a víztakarékos üzemi vízgazdálkodási rendszer alapján, valamint a szociális vízszükséglet, a minimális ökológiai vízmennyiség és a tűzoltóvíz figyelembevételével kell meghatározni, beleértve a vízhiánytűrés mértékét.

III. Fejezet

CSATORNÁZÁS ÉS SZENNYVÍZTISZTÍTÁS

Települési szennyvízelvezető rendszer

22. § (1) A szennyvízelvezető rendszert a távlati szennyvízmennyiség 50 éven belül várható növekedésének figyelembevételével kell méretezni, szem előtt tartva a szakaszos megvalósítás lehetőségét.

(2) A szennyvízelvezetés rendszeréről a helyi adottságok, valamint a műszaki és gazdaságossági feltételek mérlegelése alapján kell dönteni.

23. § Települési csatornahálózat úgy létesíthető vagy bővíthető, ha a létesítés vagy bővítés üzembe helyezésének időpontjában az összegyűjtött szennyvíz megfelelő kezelésére és elhelyezésére szolgáló létesítmény rendelkezésre áll.

Ipari szennyvíztisztítás és -elvezetés

24. § (1) Ipari parkok létesítése, ipari üzem telepítése, vagy korszerűsítése során meg kell vizsgálni, hogy műszaki és gazdaságossági szempontból, valamint a szennyvízben várható szennyezőanyagok fajtáinak függvényében, a közműre való csatlakozás, vagy az önálló tisztítótelep megvalósítása indokolt.

(2) Az egy szennyvízkibocsátót kiszolgáló megoldás csak ott választható, ahol azt a szennyvíz jellege, vagy a környezeti feltételek különösen a befogadó terhelhetősége, a földrajzi adottságok, indokolják.

(3) Az ipari üzem szociális szennyvizei csak akkor vezethetők a közcatornába, ha azok az ipari szennyvíztől elkülönítettek.

(4) A technológiai és hűtésből származó ipari szennyvíz közcatornába akkor vezethető be, ha

a) a közcatornára nem káros,

b) a tisztítási technológia az adott ipari szennyvíz tisztítására alkalmas,

c) az ipari szennyvíz az egyéb szennyvízzel együtt gazdaságosan tisztítható,

d) a tisztítótelep megfelelő szabad kapacitással rendelkezik, valamint

e) a vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről szóló jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelel.

(5) Az ipari üzemek és intézmények előtisztított szennyvizét a szennyvízelvezető rendszer védelmében mennyiségi és minőségi kiegyenlítés után kell bevezetni.

Települési szennyvízelvezetés- és tisztítás

25. § (1) Szennyvíztisztító telepet az indokolható távlat, de legfeljebb 30 éves igények figyelembevételével kell kialakítani és az elhelyezéshez, vagy bővítéshez szükséges területet biztosítani, figyelembe véve a szakaszos megvalósítás lehetőségeit.

(2) A szennyvíztisztító telep létesítésével egyidejűleg kell gondoskodni a tisztított szennyvíz befogadóba vezetéséről és a keletkezett szennyvíziszap kezeléséről, elhelyezéséről, illetve esetleges felhasználásáról.

(3) Szennyvíztisztító telep létesítésével vagy korszerűsítésével kapcsolatban minden esetben meg kell vizsgálni a szennyvíz újrahasznosításának és a szennyvíziszap mezőgazdasági hasznosításának, illetve ipari újra felhasználásának lehetőségét.

26. § (1) Amennyiben a települési szennyvíz, valamint az egyéb keletkező szennyvizek egymásra hatása kedvező, együttes kezelést kell alkalmazni. Az egymásra hatás vizsgálatok a települési szennyvíz veszélyes anyagokra gyakorolt hígító hatását nem lehet figyelembe venni,

(2) Egyesített rendszer esetén a befogadó adottságai alapján esetenként kell meghatározni, hogy tisztítás nélkül a csapadékvízzel milyen mértékben felhígult szennyvíz vezethető be a befogadóba.

Szennyvízelhelyezés

27. § (1) Az egyesített rendszerrel összegyűjtött szenny- és csapadékvizet a szennyvíztisztító telep megkerülésével csak a befogadó terhelhetőségének megfelelő hígulás elérése után szabad a befogadóba bevezetni, és el kell kerülni, hogy az a környezetben bűzhatást okozzon.

(2) Ha a befogadó a szennyvízhozammal megnövelt vízhozam levezetésére nem alkalmas, akkor elsősorban a bevezetést késleltetni, vagy a befogadót bővíteni kell, illetve meg kell vizsgálni a tisztított szennyvíz szikkasztásának lehetőségét. A befogadó hidraulikai vizsgálata, valamint a befogadó bővítésének és a szikkasztás lehetőségének a vizsgálata a beruházó költsége. Ezen vizsgálati dokumentációt a létesítési engedélyes tervnek tartalmaznia kell.

(3) Szennyvíz talajrepedésekbe, karsztjáratokba, felhagyott kútba, holtágba vagy munkagödörbe, továbbá védett természeti területre nem vezethető.

IV. Fejezet

HÉVÍZGAZDÁLKODÁS

28. § (1) Hévíz gyógyászati, egyéb egészségügyi, továbbá fürdő, melegvíz és hőellátás céljaira hasznosítható.

(2) A hévízhasznosítás tervezésénél a több célú és ismételt felhasználásra kell törekedni. Mérlegelni kell az esetleges kísérőgáz hasznosítás lehetőségét is.

29. § (1) Hévízmű telepítésekor a hévízbázis védelméről, valamint a csurgalékvíz ártalommentes elvezetéséről és elhelyezéséről gondoskodni kell.

(2) A kizárólag energia hasznosítás céljából kitermelt hévizet hőhasznosítás után a hévízrezervoárba vissza kell táplálni.

(3) Felszíni befogadóba történő vezetés esetében meg kell vizsgálni a befogadó többletterhelésének mértékét. A bebocsátásból eredő többlet fenntartási költség a bebocsátót terheli.

30. § Amennyiben a hévíz ásvány- vagy gyógyvíz, a vízkezelés technológiáját egyedi vizsgálatok alapján kell meghatározni. A gyógyvizet csak olyan technológiával lehet kezelni, amely a víz gyógyászatiilag jelentős tényezőit károsan nem befolyásolja.

31. § A hasznosító berendezésbe a külön jogszabályban előírt határértéket meghaladó, éghető gázt tartalmazó hévizet tilos bevezetni.

32. § (1) A használt hévíz elhelyezés előtti kezelését és befogadóba vezetését

a) külön jogszabályban meghatározott technológiai határértékek,

b) a felszíni- vagy felszín alatti befogadó terhelhetősége, valamint

c) a hévíz kémiai összetétele, hőmérséklete és mennyisége

alapján kell meghatározni.

(2) Csoportos telepítésű hévízkutaknál, illetve a hévízhasználati agglomerációkban a befogadó kiválasztásánál a környezetvédelmi szempontok mellett a vízkészlet-utánpótlási érdekeket is figyelembe kell venni.

(3) Közcsatornába vízkökválásra hajlamos hévizet közvetlenül bevezetni tilos.

33. § Ha a hévízhasználat ideiglenes jellegű, a használat szüneteltetése idejére - a karbantartási kötelezettség fenntartásával - a kút le kell zárni. Az adatszolgáltatási kötelezettségnek a használat szüneteltetése alatt is eleget kell tenni.

34. § A csurgalékvizeket a - külön jogszabályok rendelkezései alapján kiválasztott - befogadóra és hévízhasznosítási formára vonatkozó kémiai határértékek alatt, külön tisztítás nélkül, csak megfelelő fertőtlenítés, illetve hígítás után lehet a befogadóba vezetni.

V. Fejezet

VÍZHASZNOSÍTÁS

Általános előírások

35. § (1) Vízhasznosítási célú fömű létesítésénél legfeljebb 25 éves fejlődés vehető alapul, figyelembe véve a szakaszos megvalósítás lehetőségét.

(2) Vízfolyásba öntözővizet vagy halastavat tápláló, illetve az innen elfolyó csurgalék és használtvizet a vízfolyás kezelőjének, valamint üzemeltetőjének hozzájárulásával lehet bevezetni.

Öntözés

36. § Öntözőtelepet csak ott szabad létesíteni, illetve öntözést engedélyezni, ahol

- hidrológiai vizsgálatall megállapítottan, szabad vagy szabaddá tehető felszíni vagy talajvíz készlet van;
- a terület vízrendezése a szükséges mértékben megtörtént, vagy az öntözés bevezetésével egyidejűleg megtörténik;
- a víz minősége megfelel, vagy megfelelővé tehető;
- az öntözőtelep és szolgáltató rendszer kialakításánál energia- és víztakarékos technológiákat alkalmaznak;
- a kereslet az öntözővíz igénybevételére mini mum 5 éves időszakra igazolható.

37. § (1) Szennyvízöntözést végezni csak előtisztított szennyvízzel szabad. A tisztítás mértékét a talajadottságok, a vízvédelmi, illetve az egészségügyi követelmények, és a felhasználás technológiája alapján kell meghatározni.

(2) Az öntözött területen a szennyvíz szétosztására szolgáló hálózatot és az öntözött területet úgy kell megtervezni, illetve üzemeltetni, hogy az öntözőtelepen pangó szennyvíz ne keletkezzék.

(3) Meg kell akadályozni, hogy az öntözőtelepről szennyvíz a szomszédos területre, a talajvízbe vagy befogadóba jusson.

Mesterséges tavak, tározók

38. § (1) Tavak elsősorban ott lehet létesíteni ahol

- a talaj vízzáró,
- az előírt minőségű víz a kívánt időpontban és a szükséges mennyiségben rendelkezésre áll,
- a természetvédelmi szempontból fontos élőhelyeket nem károsítja,
- a víz későbbi hasznosítása érdekében biztosítható az egyébként káros vizek visszatartása.

(2) A halastavak, horgásztavak vízének a talajvízterbe történő közvetlen bevezetése, fokozottan érzékeny területen a közvetett bevezetése is tilos.

39. § A tavak feltöltésére, illetve táplálására csak olyan felszíni vizet szabad felhasználni, amely minőség, hőmérséklet, lebegőanyag-, vegyianyag-tartalom, valamint mikrobiológiai szennyezettség szempontjából a hasznosítási célnak megfelel. A vízellátást a vízszétosztó rendszerből, illetve a vízszétosztásra igénybe vett belvízcsatorna szakaszokból, ettől eltérő esetben csak folyamatos vízkészletű vízfolyásokból szabad tervezni.

40. § (1) Ivóvízellátást szolgáló felszíni tározót úgy kell kialakítani és a tározóteret rendezni, hogy a víz minőségi romlása megakadályozható legyen, és a vízkivételi műtárgy több szintben biztosítsa a vízkivételt.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak, a vízlepcsőrendszerek létesítése során kialakított tározókra is vonatkoznak.

41. § (1) A tározó üzemeltetési szabályzata - a kötelező tartalmi elemeken túl - tartalmazza

a) a tározóra, a vele kapcsolatos létesítményekre és a vízgyűjtő területre vonatkozó jellemző adatokat, továbbá

- a katasztrófa megelőzéséhez, illetve elhárításához szükséges megfigyelésekre,
- a hidrológiai megfigyelésekre,
- az árvízvédekezésre,
- a vízszintszabályozásra, és
- a védőterületre vonatkozó részletes előírásokat, valamint

g) a tározót tápláló és a tározóból kivett vízmennyiségek, valamint a szivárgás jellemzőinek mérését és nyilvántartását.

(2) A gát és az altalaj alakváltozását, a gátba épített műtárgyak mozgását a figyelpontokon - az építkezés kezdetétől - rendszeresen mérni kell.

Vízi sportolás létesítményei

42. § (1) A vízi sportok, versenyek lebonyolításához szükséges létesítményeket - a rendezési tervekkel összhangban - úgy kell elhelyezni és kialakítani, hogy azok az élővizek, a műtárgyak és szabályozási művek egyéb rendeltetészerű használatával és a természeti értékek védelmével összeegyeztethetők legyenek, és az élővizek minőségét károsan ne befolyásolják.

(2) Vízi sport - a vízfelület hasznosítójának és kezelőjének a hozzájárulásával - csak olyan mederszakaszon folytatható, amelynek mederoldalai ellenállóak vagy partvédművel védettek a vízi sporttal összefüggésben keletkező eróziós hatásokkal szemben.

VI. Fejezet

ÁRVÍZMENTESÍTÉS

Árvízvédelmi vonal kialakításának szempontjai

43. § (1) Az árvízvédelmi műre vonatkozó biztonsági követelményeket a (2)-(4) bekezdésekben foglaltaknak megfelelően kell meghatározni.

(2) Elsőrendű árvízvédelmi mű a vízfolyások mentén lévő vagy létesülő - a vízgazdálkodásért felelős miniszter által - fővédelmi művé nyilvánított, három vagy több település árvízvédelmét szolgáló (térségi) árvízvédelmi létesítmény (így például töltés, fal, magaspart, árvízi tározó, árapasztó, csatorna), továbbá a folyó nyílt árterében fekvő település árvízmentesítését szolgáló körtöltés.

(3) Másodrendű árvízvédelmi mű

a) a folyók, vízfolyások és csatornák mentén levő vagy létesülő, a vízgazdálkodásért felelős miniszter által másodrendű árvízvédelmi művé nyilvánított árvízvédelmi vonal

b) az árvízvédelmi lokalizációs vonal,

c) a szükségtározó töltései,

d) az elsőrendű fővédelmi mű mögött fekvő körtöltés.

(4) Harmadrendű árvízvédelmi mű

a) a nyári gát;

b) a lokalizációs töltés.

(5) A rendelet alkalmazása szempontjából árvízvédelmi mű a (2)-(4) bekezdésekben foglalt valamely műnek az a műtárgya, tartozéka és járulékos létesítménye is, amely a védvonal védőképességét, rendeltetészerű használatát biztosítja, illetve szolgálja.

44. § Egy-egy ártéri öblözet árvízvédelmi műveit, valamint a közös érdekű, illetve a határvízi árvízvédelmi műveket úgy kell kialakítani, hogy azok lehetőleg egyenlő biztonságiak legyenek.

45. § (1) Az árvízvédelmi művet - külön jogszabály szerinti - egyedi vizsgálat és méretezés alapján

a) a veszélyeztetett területen levő védett értékek,

b) a nemzetközi vízügyi megállapodások,

c) a fenntartás és védekezés lehetőségei, valamint igényei,

d) a meglévő árvízvédelmi létesítmények,

e) a vízgazdálkodás többi ágazatába tartozó létesítményekkel, elsősorban a folyó-szabályozással, a sík-, hegy- és dombvidéki vízrendezéssel való összhang,

f) a műszaki-gazdasági számítások és az elvégzett kockázatelemzés eredményei alapján

kell létesíteni, illetve fejleszteni, figyelemmel a hidrológiai, hidrogeológiai, topográfiai és talajmechanikai viszonyokra, valamint a víz, a jég és a hordalék akadálytalan levonulására.

(2) A holtmeder és élő meder közé tilos árvízvédelmi töltést telepíteni, ha a mederelajulás lehetőségét gazdaságos beavatkozással nem lehet kizárni.

(3) A részleges és a szakaszos kiépítésű védőművet úgy kell telepíteni, hogy beilleszkedjen az általános szabályozási terv szerint később kiépítendő védőmű nyomvonalába.

46. § (1) Az árvízvédelmi vonalak azon magasparti szakaszain, ahol a part természetes magassága eléri a mértékadó árvízszint magasságát állandó jellegű védőmű kiépítése nem szükséges, de a védekezés lehetőségét megfelelő szélességű sáv beépítési tilalmával biztosítani kell.

(2) A védekezésre kötelezett javaslatára - különösen indokolt esetben - a vízgazdálkodásért felelős miniszter az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően rendelkezhet.

47. § Az árvízvédelmi mű létesítésekor mérlegelni kell, hogy az úttal vagy vasúti töltéssel a vízügyi-műszaki igények sérelme nélkül gazdaságosan egyesíthető-e. Ilyen lehetőség esetén, a töltés méreteit és anyagát a hatósági engedélyben a közös rendeltetésnek megfelelően, az árvízvédelmi biztonság figyelembevételével kell megállapítani.

48. § (1) A védőmű erősítését lehetőleg a meglévő művek felhasználásával kell végrehajtani.

(2) A víz- és jéglevonulás szempontjából kedvezőtlen helyekről - a gazdaságossági mérlegeléstől függően - a védőművet át kell helyezni.

49. § A töltésezett folyókba betorkolló vízfolyás és csatorna torkolati szakaszán - ha azok árvízi hozamai a zsilipes elzárást nem teszik lehetővé - a befogadó visszaduzzasztásának határáig a töltéseket a befogadó

töltésével azonos biztonságra kell kialakítani. A visszaduzzasztás határát az egyidejűleg előforduló vízhozamok mérlegelésével kell meghatározni.

50. § (1) A folyó hullámtérben gátat, vagy más terelő hatású művet csak úgy és akkor szabad létesíteni, ha a mértékadó árvízszintben okozott duzzasztás az elsőrendű védőmű meglévő magassági biztonságát nem csökkenti, a folyószakaszra meghatározott nagyvízi levezető sávot nem szűkíti.

(2) A hullámtérben a vízügyi igazgatási szerv által meghatározott nagyvízi levezető sávban csak olyan tevékenység folytatható, illetve olyan sorállású és térközü erdő telepíthető, amely a víz és a jég levonulását nem akadályozza.

(3) A nagyvízi mederben bármilyen beavatkozáshoz - ha a beavatkozáshoz nem szükséges olyan engedély, amelynek kiadására irányuló eljárásban a vízügyi hatóság szakhatóságként működik közre -, illetve a művelési ág megváltoztatásához a vízügyi hatóság engedélye szükséges, amelyhez meg kell kérni a vízügyi igazgatási szerv szakértői véleményét is.

51. § Árvízvédelmi mű annak altalaja megbontásához - a vízügyi hatóság engedélyében meghatározott előírások betartásával - a vízügyi igazgatási szerv hozzájárulása és az általa jóváhagyott ideiglenes árvízvédelmi terv szükséges.

52. § Nyárigátat az engedélyezett szint felett nem szabad védeni. A tervszerű vízbeeresztést az előrejelzés figyelembevételével idejében, legkésőbb a vízjogi engedélyben meghatározott legmagasabb árvízszint elérésekor, az élet és a vagyoni értékek megóvása mellett kell végrehajtani.

Árvízvédelmi töltések és falak

53. § (1) Az árvízvédelmi védvonalat lehetőség szerint rézsűs, megfelelően méretezett földtöltésként kell kialakítani.

(2) Árvízvédelmi fal, illetve mobil árvízvédelmi rendszer csak a földtöltés kialakításához elegendő hely hiányában, vagy településrendezési érdekből, egyedi elbírálás alapján létesíthető. Ebben az esetben a mentett oldalon gépjármű-közlekedés céljára alkalmas utat kell biztosítani.

54. § (1) Azt az árvízvédelmi töltést, amely közúti közlekedés céljait is szolgálja, a közút kategóriájára előírt pályaburkolattal kell ellátni. A töltéskoronán a töltés védelme érdekében súlykorlátozás rendelhető el.

(2) A nem közúti közlekedés célját szolgáló töltéseken létesített koronaburkolatnak a védekezés és a vízgazdálkodás üzemi igényeinek meg kell felelnie.

(3) A közúti közlekedés céljait nem szolgáló árvízvédelmi töltésen a kerékpárforgalom kivételével csak a fenntartással, árvízvédekezéssel és természetvédelmi kezeléssel kapcsolatos közlekedés engedhető meg. Egyéb használat csak a fővédvonal kezelőjének egyedi engedélyével lehetséges.

VII. Fejezet

FOLYÓ-, TÓ- ÉS VÍZIÚT-SZABÁLYOZÁS

A mederszabályozás általános előírásai

55. § (1) A folyókra, valamint a nagy tavakra részletes igényfelmérésen és környezeti hatásvizsgálatot, Natura 2000 területek esetében az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló külön jogszabály szerinti természeti hatásbecslést is figyelembe vevő alapuló integrált folyó- és tógazdálkodási tervet, ezen belül általános szabályozási tervet kell készíteni.

(2) A folyókon és a nagy tavakon csak e tervekbe illeszkedő létesítmények építhetők olyan sorrendben, hogy az általuk befolyásolt szakasz egységes rendezését biztosítsa. A szabályozott szakasz a természetes állapotban hagyandóhoz úgy csatlakozzon, hogy az az utóbbit kedvezőtlenül ne befolyásolja.

56. § Folyó- és tószabályozásnál a biológiai, ökológiai, halélettani szempontokat is figyelembe kell venni. A folyókon épült elzárásoknál ökológiailag megfelelő hallépcsőket kell kiépíteni, melyeket az elzárás kiépítőjének, hasznélvezőjének kell megépítenie, üzemeltetnie, fenntartania addig, míg a folyón az elzárás az átjárhatóságot akadályozza.

57. § Horgonyzási tilalommal jelölt mederszakaszon kotorni csak a meder kezelőjének hozzájárulásával szabad.

58. § (1) A partvédő és a szabályozási művet, amennyiben a nagyvízi mederkezelési terv vizsgálatai indokolják a vízfolyást károsan befolyásoló növényzettől - különösen tájidegen és inváziós fajoktól - mentesen kell tartani.

(2) A mederszabályozási mű hatására keletkezett feliszapolódáson nőtt növényzetet - a természetvédelmi szempontok figyelembevételével - úgy kell kezelni, hogy az a jég és a nagyvizek levonulását ne akadályozza.

(3) A károsná vált szabályozási művet el kell távolítani.

Folyószabályozás

59. § (1) A középvízi és kisvízi szabályozás körében a folyó hordalékszállítási egyensúlyát, a jég folyamatos levonulását biztosító és - víziúttá nyilvánított folyón - a hajózás igényeit kielégítő mederméreteket mederszabályozással kell kialakítani.

(2) A nagyvízi szabályozás körében a folyó nagyvizeinek, illetve árvizeinek meghatározott területsávon belüli levezetése céljából az árvizek gyorsabb levonulását elősegítő mederátmetszések, hullámtéri lefolyást elősegítő nagyvízi levezető sávokat, vápákat, egyéb hullámtéri beavatkozásokat és a nagyvízi áramlási viszonyokat szabályozó, az elöntéseket megakadályozó árvízvédelmi töltéseket kell létesíteni.

60. § A nagyvízi szabályozás műveinek elhelyezése során és a már meglevő hullámterek rendezésekor elsősorban a nagyvíz, hordalék és a jég akadálytalan levonulását kell biztosítani.

61. § (1) A mederátvágással kiiktatott mederszakaszt az új meder kialakulásával összhangban, a nagyvízi kezelési tervnek megfelelően a természetvédelmi igények figyelembevételével kell kezelni. A kiiktatott mederszakasz és a mentett oldali holtág jövőbeni állapotát a környezetvédelmi, természetvédelmi, ökológiai és fejlesztési megfontolások alapján kell meghatározni. A holtágak ökológiai célú vízpótlását - lehetőség szerint - a természetes vízjárás dinamikáját követve kell biztosítani.

(2) Település belterületén levő kiiktatott mederszakaszban, illetve holtágban pangó víz keletkezésének megakadályozásáról a helyi érdekeknek megfelelően gondoskodni kell.

Folyócsatornázás és vízszintszabályozás

62. § A folyó vízszintszabályozását az aránytalanul a káros ökológiai hatások kizárásával, többcélú művekkel célszerű megvalósítani. Minden esetben meg kell vizsgálni a vízerőhasznosítás lehetőségét is.

63. § (1) A természetes állapotában is hajózható folyó vízhasznosítási célból történő vízszintszabályozása során a vízlépcsők számát, helyét és a duzzasztási szinteket úgy kell megállapítani, hogy a korábbi hajóútméret ne csökkenjen.

(2) A folyókon az ökológiai és egyéb célú vízszintemelést, illetve vízszintszabályozást az árvízvédelmi, jég- és hordalék levezetési, valamint a környezetvédelmi, természetvédelmi, ökológiai szempontok figyelembevételével, a hossz- és keresztirányú átjárhatóság biztosításával kell megvalósítani.

64. § (1) A duzzasztási szintet valamennyi érdek figyelembevételével kell megállapítani.

(2) A vízszintszabályozással érintett folyószakaszon a megfelelő part- és medervédelemről is gondoskodni kell.

Tószabályozás

65. § A tó partjának állandósítására szolgáló végleges partvédő műveket a meder kezelőjének hozzájárulásával, a Balaton esetében a külön jogszabály rendelkezései szerint készült partvonal-szabályozási és vízpart-rehabilitációs tervbe illeszkedően, az ideiglenes partvédő műveket pedig a meder kezelőjének és a vízjogi engedélynek az előírásai szerint kell kialakítani.

Vízi utak

66. § (1) A természetes vízi úton a hajóutat - a lehető legkisebb hidromorfológiai állapotromlással járó - folyószabályozási beavatkozással kell állandósítani és fenntartani.

(2) Ha a hajózásra nem alkalmas folyó hajózhatóvá tétele folyószabályozási módszerekkel nem lehetséges, a hajóút a folyó - a lehető legkisebb hidromorfológiai állapotromlással járó - lépcsőzésével, vízszintszabályozásával biztosítható.

(3) A természetes víziúthálózat hajózó- és hajózható csatornák létesítésével is bővíthető.

(4) A mesterséges vízi utak telepítésénél a domborzati viszonyokat figyelembe véve kell a hajózás és a vízgyűjtő-gazdálkodás igényeit összehangolni.

67. § A hajóút és műtárgyainak méreteit a vízi utanként külön megállapított hajózási kisvízszintre, szabályozási vízszintre, valamint a hajózási nagyvízszintre vonatkoztatva kell megadni. Ezeket a jellemző vízszinteket 10 évente felül kell vizsgálni.

VIII. Fejezet

VÍZRENDEZÉS

Általános előírások

68. § (1) A vízfolyások, csatornák medrének kiépítési mértékét külterületen 10-33%-os valószínűségű vízhozam tartományban - a veszélyeztetett értékek, valamint az elöntéssel veszélyeztetett terület a területhasználat, illetve az érintettek igényének figyelembevételével - kell meghatározni.

(2) Lakott területen és a kiemelt jelentőségű létesítmények környezetében 1-3%-os előfordulási valószínűségű vízhozam levezetésére kell méretezni a medreket.

(3) Amennyiben a tervezett beavatkozás hatására a keletkező többlet-vízhozam szállítására a befogadó nem alkalmas, a károkozás mentes vízelvezés biztosításáról a beavatkozó köteles gondoskodni.

(4) Meder méretezésénél a vízgyűjtőn, illetve öblözetben ideiglenesen és állandó tározókban visszatartott vízmennyiségre is tekintettel kell lenni.

Hegy- és dombvidéki területek vízrendezése

69. § (1) Vízvezető csatorna a befogadóba akkor csatlakoztatható, ha a csatlakozás időpontjában betorkollás alatti szakaszon a befogadó kiépítettsége megfelelő.

(2) A becsatlakozáshoz a befogadó kezelőjének egyetértése szükséges.

70. § (1) Vízépítési műtárgyakat a mederre előírt, de legalább a 3%-os előfordulási valószínűségű vízhozamra kell méretezni.

(2) A keresztirányú vízmosáskötő művet az 1%-os előfordulási valószínűségű árvízi vízhozam vezetésére kell méretezni.

71. § (1) A vízfolyások rendezésénél az alaprendeltetésből fakadó feladatokon túlmenően az ökológiai elvárásokat is figyelembe kell venni.

(2) Védett természeti területen, Natura 2000 területen, illetve természeti területen a vizek kártétel nélküli levezetése érdekében a mederben és a parti sávban végzendő fenntartási és kármegelőzési munkákat a természetvédelmi hatóságnak történő bejelentés, illetve a természetvédelmi kezelővel való egyeztetés után lehet elvégezni.

Síkvidéki területek vízrendezése

72. § (1) A csatornahálózat elemeit úgy kell méretezni, hogy a mértékadó vízhozamot kiöntés és károkozás nélkül vezessék el, kivéve az időszakos vízvisszatartásra kijelölt területeket.

(2) A csatornahálózatot úgy kell tervezni, hogy a mértékadó belvízhozamot gravitációsan vezesse el.

(3) Amennyiben a gravitációs elvezetés nem biztosítható, akkor a csatlakozó mellékcsatorna torkolatában megfelelő elzáró műtárgy és szükség szerinti szivattyúzási lehetőség kiépítéséről gondoskodni kell.

(4) A mellékcsatornák torkolatát torkolati műtárgy építésével úgy kell kialakítani, hogy a főcsatorna mentén a gépi fenntartás, karbantartás útja folyamatosan biztosított legyen.

(5) A torkolati műtárgy megépítése, karbantartása és üzemeltetése a mellékcsatorna kezelőjének feladata.

(6) Amennyiben a torkolati műtárgy a befogadó kezelőjének területére esik, a torkolati műtárgy fenntartását, üzemeltetését a befogadó kezelőjének mederkezelői hozzájárulásában rögzített előírások alapján kell végezni.

73. § (1) A vízgyűjtőn, illetve a részvízgyűjtőn a csapadék és talajvíz befogadóba való vezetéséről a vízügyi hatóság vízminőségre vonatkozó előírásainak betartásával, illetve a befogadó kezelője által adott kezelői hozzájárulásban rögzített feltételek, előírások szerint a területhasználó köteles gondoskodni. A területhasználó saját területén a csapadékot és a talajvizet ökológiai célból visszatarthatja.

(2) A területhasználó a tervezési munka során köteles vizsgálni a befogadó terhelhetőségét, valamint szükség esetén köteles gondoskodni a többlet vízhozam visszatartásáról.

74. § A közút és a vasút vízlevezető árkát csak az út, illetve a vasút kezelője által meghatározott feltételek betartásával szabad belvízelvezés céljára igénybe venni.

75. § (1) Ha a felszíni víz gravitációs levonulása a megengedett vízszint mellett az előírt idő alatt nem érhető el, abban az esetben vízkormányzással, vízvisszatartással, szivattyús átemeléssel kell biztosítani, a kármentesítést, vagy a károk minimalizálását.

(2) Ha a felszíni víz gravitációs levonulása a befogadóba a megengedett vízszint mellett nem érhető el, az átemelésről a védekezésre kötelezettnek kell gondoskodni.

76. § Belvíztározót ott lehet létesíteni, ahol a domborzati viszonyok a víz visszatartására alkalmasak, valamint ahol azok létesítése műszakilag és gazdaságilag indokolt, és az ökológiai feltételek teljesíthetők.

77. § (1) A műtárgyak helyét úgy kell kijelölni, hogy a belvízvédelmi igények és az árvízi biztonság kielégítésén kívül az áramlási viszonyok kedvezően alakuljanak, az alapozás, a megközelítés, valamint villamos üzem esetén a távvezetékhez való csatlakozás megfelelő legyen.

(2) A belvízrendszerekben a vizek tervszerű visszatartása, szabályozott lefolyása és kormányzása céljából zsilipeket, tiltókat kell létesíteni. A tervszerű vízvisszatartást a belvízvédelmi szabályzatban rögzíteni kell.

78. § (1) A vízrendezési műveket úgy kell karbantartani, hogy védőképességük ne csökkenjen és állapotukat rendszeresen ellenőrizni kell.

(2) Belvízcsatorna egyéb célra csak az alapfunkció sérelme nélkül vehető igénybe.

79. § (1) A belvízcsatornákat érintő munkák tervezője köteles egyeztetni a belvízcsatorna kezelőjével, aki megadja az érintett csatornaszelvényre vonatkozó adatokat, továbbá a tervezésre, kivitelezésre, valamint az üzemeltetésre irányuló feltételeit.

(2) A belvízcsatornákat érintő munkák megkezdése előtt a kivitelező köteles a munkakezdést bejelenteni a belvízcsatorna kezelőjének, ennek hiányában tulajdonosának.

(3) A belvízcsatornákat érintő munkákat a kivitelező a belvízcsatorna kezelőjének ellenőrzése mellett köteles elvégezni.

Belterületi (települési) vízrendezés

80. § (1) A vízvezetés rendszerét a település jellege és beépítettsége alapján kell meghatározni.

(2) Beépítésre újabb területet kijelölni csak a terület vízrendezésének műszaki megoldását alátámasztó munkarész elkészítése után lehet.

(3) Csapadékvíz elvezetés egyesített rendszerű csatornázással csak gazdaságilag indokolt esetben, meglévő csatornahálózat esetében biztosítható. A gazdaságossági vizsgálatnak ki kell terjednie a csatornahálózatra és az elvezetett vizeket befogadó szennyvíztisztító telep felülvizsgálatára is. Újonnan létesítendő csatornahálózat csak szétválasztott rendszerrel alakítható ki.

(4) A vízvezető hálózatot, illetve annak részelemeit a település területén érvényes területrendezési tervvel és a település területrendezési tervével összhangban lévő, a teljes településre vonatkozó, a vízügyi hatóság által jóváhagyott, engedélyezett vízrendezési terv alapján kell kialakítani.

(5) A belterületi vízrendezést csak a külterületi kapcsolódásokkal összhangban lehet elvégezni.

81. § A település belterületén és a külterület beépítésre szánt részein belül a csapadékvíz-csatornába, csapadékvíz-elvezető árokba szennyvizet, vagy az állattartás hulladékait tartalmazó vizet tilos bevezetni.

IX. Fejezet

A VÍZIÁLLÁSOK ÉS ÚSZÓMŰVEK

82. § E fejezet alkalmazásában:

a) víziállás: - a vízi közlekedésről szóló jogszabály alapján kikötőnek, illetve úszóműnek minősülő létesítmény kivételével - az állami, önkormányzati tulajdonban lévő vizek medrében, vagy a közcélú vízilétesítmények vízterületén elhelyezett - az épített környezet alakításáról és védelméről szóló jogszabály szerint épületnek nem minősülő, - a meder talajába beépített, vagy a meder talajára támaszkodó tartókra, cölöpökre, talpakra rögzített építmény, padozat - beleértve a bejárót is -, amely a vízterületnek nem vízgazdálkodási célú használatát teszi lehetővé;

b) felépítményes víziállás: zárt terű, fedett vagy oldalfalakkal ellátott - épületnek nem minősülő - felépítményt hordozó padozat;

c) bejáró nélküli víziállás: minden oldalról vízzel határolt és csak vízi járművel megközelíthető víziállás;

d) állandó jellegű víziállás: a meder talajába beépített tartókra alapozott kivitelű víziállás;

e) ideiglenes víziállás: meder talajára helyezett tartókra alapozott kivitelű, könnyen elmozdítható víziállás;

f) víziállás fenntartója: a víziállás tulajdonosa, illetve egyéb jogcímen használó természetes személy, jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság;

g) víziállással érintett ingatlan: azon ingatlan, amely a víziállás bejárójával fizikai kapcsolatban van, illetve amelynek határáról számított 50 m-en belül a bejáró nélküli víziállást elhelyezik.

A víziállások telepítésére vonatkozó szabályok

83. § (1) A víziállás helyét úgy kell kijelölni, hogy két szomszédos víziállás között a helyi viszonyoknak és a használat jellegének megfelelő térköz maradjon.

(2) A víziállások - a Balaton kivételével - a part mentén csak egysorosan létesíthetők.

84. § Nem telepíthető víziállás

a) hajóútban;

b) nagyhajózásra alkalmas folyószakaszokon, kivéve a csatornázott folyószakaszokat;

c) természetes vízjárású folyók, vízfolyások és csatornák 1,5 métert meghaladó vízszint-ingadozással jellemezhető mederszakaszain;

d) a zárt nádasok belsejében;

e) azokon a partszakaszokon, amelyeken településrendezési, vízügyi, környezet-, természet- vagy tájvédelmi érdekeket sért vagy veszélyeztet;

f) olyan part-, illetőleg mederszakaszon, ahol a mederben elhelyezett vagy medret keresztező nyomvonalas létesítmények biztonságát veszélyeztetné, különösen a horgonyzási tilalom alá eső területen belül;

g) ivóvíztározókban, valamint a víztározók zárógátjai és műtárgyai közelében;

h) a vízszétosztó rendszer létesítményein.

85. § (1) A víziállást a mértékadó igénybevétel, különösen szél, hullámozás jégnyomás, a hasznosítás jellege és módja, valamint a helyi környezeti adottságok figyelembevételével kell megtervezni, méretezni és kivitelezni.

(2) A víziállást és tartozékait olyan anyagból, olyan szerkezettel és méretekkel, oly módon kell kialakítani, hogy az minden vízállásnál és kedvezőtlen időjárási viszonyok között is biztonságosan legyen használható, és a víz levonulását ne akadályozza.

86. § A víziállás alapterületét a tervezett használat arányos méretben kell meghatározni, törekedve a vízterület minél kisebb igénybevételére.

87. § (1) A víziállásokhoz a parti bejáratot úgy kell kialakítani, hogy az a természetes part állékonyságát vagy a partvédmű állagát ne veszélyeztesse, és a parti nádas állományát ne károsítsa.

(2) A víziállás megközelítésére föld-, beton- vagy kőmóló nem építhető, zárt nádasban nyiladék nem létesíthető.

Különös telepítési szabályok

88. § (1) Állandó jellegű víziállást csak állóvizekben, illetőleg a jég kártételeitől védett helyeken szabad létesíteni.

(2) Ideiglenes víziállás csak április 1. napja és október 31. napja közötti időszakban tartható a mederben. Ezt követően legfeljebb 15 napon belül minden tartozékával együtt el kell távolítani. Amennyiben a vízből eltávolított víziállás elhelyezésére a parton kerül sor, oly módon kell elhelyezni, hogy a nagyvizek és a jég levonulását ne akadályozza, és a víz el ne sodorhassa.

89. § A közcélú vízilétesítmények vízterületén csak határozott időre létesíthető víziállás.

90. § (1) Felépítményes víziállás nem létesíthető a Balatonon, a Velencei-tavon és a Ráckevei (Soroksári) Dunában. Ez a korlátozás a tudományos vagy szakszolgálati célokat szolgáló eszközök és berendezések elhelyezésére vagy ilyen jellegű munkák végzésére létesített víziállásokra nem vonatkozik.

(2) Felépítményes víziállásnak nem minősülő víziállásokon semmiféle hozzá nem tartozó tárgy nem tárolható, és azon - korlát és ülőpad kivételével - tartósan nem rögzíthető.

91. § (1) A Balatonon víziállás

a) a déli parton a partéltől számított legfeljebb 150 m távolságon belül, 1,5 m-t meg nem haladó vízmélységben, a nádas partszakaszok előtt a nádszegély szélétől számított legfeljebb 10 m távolságon belül;

b) az északi parton 2 m-t meg nem haladó vízmélységben, a nádas partszakaszok előtt a nádszegély szélétől számított 2-4 méteren belül, illetőleg a hajózási hatóság hozzájárulásával a nádszegély szélétől számított 8 m-en belül telepíthető.

(2) Az (1) bekezdés szerinti vízmélységet a siófoki vízmércén mért 100 cm-es értékre kell vonatkoztatni.

92. § A települési önkormányzat a településrendezési tervben meghatározhatja a víziállásokra vonatkozóan egyéb, a helyi sajátosságok által indokolt korlátozásokat is.

X. Fejezet

VIZEK ÉS VÍZILÉTESÍTMÉNYEK KERESZTEZÉSE ÉS MEGKÖZELÍTÉSE MÁS, NYOMVONAL JELLEGŰ ÉPÍTMÉNNYEL

93. § (1) Vízet, vízi utat, vízilétesítményt és tartozékait megközelíteni úgy szabad, hogy állagukat, biztonságukat, valamint használatukat, karbantartásukat és üzemeltetésüket a megközelítő létesítmény ne veszélyeztesse, illetve ne akadályozza.

(2) A kikötő medencék keresztezése és megközelítése szempontjából üzemi területnek tekintendők.

(3) A keresztezést mederszabályozási és más vízgazdálkodási szempontok figyelembevételével kell kialakítani, és hidraulikai, valamint állékonysági szempontból kell méretezni.

(4) Víz és vízilétesítmény más nyomvonalas létesítménnyel való keresztezésének helyét, illetve a párhuzamosan vezetett létesítmény megközelítő szakaszát meg kell jelölni, ha az egyéb módon nem látható.

(5) A megadott távolságok a kereszteződő létesítmények egymáshoz legközelebbi szerkezeti részei között értendők.

94. § (1) Állóvíz és parti sávja felett a vezetéket tilos elhelyezni.

(2) Tilos tavak medre alatt vezetéket fektetni.

95. § A vizeknek és vízilétesítményeknek más, nyomvonalas létesítménnyel történő keresztezésére és megközelítésére vonatkozó részletes szabályokat a *melléklet* tartalmazza.

Záró rendelkezések

96. § (1) Ez a rendelet 2008. január 1-jén lép hatályba.

(2)-(3)

(4) A rendeletet a folyamatban levő ügyekre akkor kell alkalmazni, ha a vízimunka, vízilétesítmény vagy vízhasználat elvi vízjogi engedélyét még nem adták ki.

(5)

Melléklet a 379/2007. (XII. 23.) Korm. rendelethez

A vizeknek és vízilétesítményeknek más, nyomvonal jellegű építménnyel történő keresztezésére és megközelítésére vonatkozó részletes szabályok

1. Általános előírások

1.1. A híd és áteresz kialakításánál figyelembe kell venni a vízügyi igazgatási szervnek a tiltózási, elzárási lehetőség biztosítására vonatkozó előírását.

1.2. A bűjtatót a belvíz visszatartására is alkalmassá kell tenni.

1.3. Ha a belvízcsatorna állandó vízborítású, a műtárgynál halrács elhelyezési lehetőségét is biztosítani kell.

1.4. Árvízvédelmi töltést keresztező műtárgy csőszerű részének vízzáróságát nyomáspróbával kell ellenőrizni. Több tagból álló vasbeton cső nyomáspróbáját a konszolidáció lezajlása, de legalább hat hónap eltelté után meg kell ismételni.

1.5. A vízilétesítményeket úgy kell kialakítani, hogy könnyen és biztonságosan kezelhetők legyenek.

1.6. Az árvízvédelmi töltést keresztező csőszerű műtárgyakat árvízkor is biztonságosan kezelhető víz- és mentett oldali elzáró szerkezettel kell ellátni.

2. Keresztezés a térszint felett

2.1. A keresztező létesítmény tartószerkezetét a partmenti fenntartási sávon, illetve az árvízvédelmi töltés és magasvezetésű csatorna vagy duzzasztott vízszintű vízfolyás töltésének lábvonaltól - a töltésfejlesztés mértékét is figyelembe véve - 10 m-es sávon belül tilos elhelyezni.

2.2. Árvízvédelmi vonal felett keresztezés a vízügyi hatóság és a vízilétesítmény kezelője esetenkénti előírásainak betartásával vezethető.

2.3. Elsőrendű árvízvédelmi töltés testében a keresztező vezetéket tilos átsajtolással vagy öblítéssel elhelyezni.

2.4. Árvízvédelmi töltésbe helyezett nyomócsövet szigetelés és visszatakarás előtt, a keresztezés teljes hosszában próbanyomásnak kell alávetni a csővezetékre vonatkozó előírás szerint.

2.5. Hullámtéren a térszint felett keresztező létesítményt a mértékadó árvízszint, illetve az eddig előfordult legnagyobb vízállás közül a magasabb felett kell átvezetni úgy, hogy sem a vezeték, sem tartószerkezete a jég vagy árvíz levonulását, a vízi közlekedést ne zavarják, mederelfajulást ne okozzanak, ne akadályozzák az árvízvédekezést és a mederszabályozási tevékenységet.

2.6. Légvezeték tartóoszlopát a part menti fenntartási sávon, illetve az árvízvédelmi töltés és magasvezetésű csatorna vagy duzzasztott vízszintű vízfolyás töltésének lábvonalától - a töltésfejlesztés mértékét is figyelembe véve - 10 m-es sávon belül elhelyezni tilos.

2.7. Kisvízfolyást, öntöző-, táp- és belvízcsatornát úgy szabad keresztezni, hogy a sokévi középvízszintnél, illetve az üzemi vízszintnél a mederben úszó, a parti sávon, illetve a fenntartási sávon, illetve a magasvezetésű csatorna töltéskoronáján, vagy a töltés menti, legfeljebb 6 m széles sávon dolgozó és 7 m magasnak tekintett munkagép akadálytalanul dolgozhasson.

2.8. Árvízvédelmi töltést öntöző-, táp- és belvízcsatornával, vízellátási, csapadék- és szennyvízelvezető nyomóvezetékkel vagy gravitációs vezetékkel és csatornával a töltéslábtól számítva, a töltésfejlesztés mértékét is figyelembe véve, 10 m-en belül megközelíteni nem szabad.

3. Keresztezés a térszint, illetve mederfenék alatt

3.1. Hajózható folyót és hajózható csatornát keresztezni a mederfenék alatt - figyelembe véve a folyamatban lévő és tervezett folyószabályozási, mederrendezési és bővítési munkákat - a mederkezelő által meghatározott szinten és módon szabad. Az átvezetett létesítményt legalább 2,5 m mély árokba kell fektetni. Ezen előírástól műszakilag vagy gazdaságilag indokolt esetben a vízügyi hatóság eltérhet, azonban a vezeték felett legalább 1 m vastag takarást biztosítani kell.

3.2. Ahol az átvezetett létesítményt takaró réteg vastagsága kevesebb, mint 2,5 méter, ott az átvezetett létesítmény védelmére horgonytálcát kell elhelyezni, a hajózási hatóság előírásai szerint.

3.3. A 3.2. pontban foglaltak szerint átvezetett létesítmény védelmére a keresztezés vízfolyás szerinti felső oldalától 50 m-re védőkötetet vagy -láncot kell a mederben elhelyezni, az esetleg elsodródó hajók horgonyainak felfogására. A védőkötetet vagy -láncot, valamint annak parti rögzítését a víziúton közlekedő hajók és hajókaravánok figyelembevételével kell méretezni.

3.4. Kisebb folyót, kisvízfolyást, öntöző-, táp- és belvízcsatornát, valamint csapadékvíz- és szennyvízelvezető nyíltszatornát keresztezni a mederfenék alatt - figyelembe véve a folyamatban lévő és tervezett folyószabályozási, mederrendezési és -bővítési munkákat - a mederfenék szintjétől legalább 1,0 m-rel mélyebben szabad.

3.5. A meder alatti átvezetés helyén a medret a mederelfajulástól védeni kell.

3.6. A meder alá helyezett vezetéket a felúszás, illetve az elsodródás ellen biztosítani kell.

4. Megközelítés

4.1. Vizek és mélyvezetésű csatornák partjával párhuzamos vezeték a part menti, illetve a fenntartási sávon kívül kell haladjon.

4.2. Magasvezetésű csatorna, duzzasztott vízszintű vízfolyás töltésének lábvonalától - a töltésfejlesztés mértékét és a talaj rétegződését is figyelembe véve - 10 m-es sávon belül, illetve a töltés és a szivárgó-csatorna között párhuzamosan vezeték nem fektethető.

4.3. Árvízvédelmi töltés lábvonalától, a töltésfejlesztés mértékét is figyelembe véve számított 10 m-es védősávon belül vezetéket elhelyezni tilos.

4.4. Árvízvédelmi töltést öntöző-, táp- és belvízcsatornával, vízellátási, csapadék- és szennyvízelvezető nyomóvezetékkel vagy gravitációs vezetékkel és csatornával a töltéslábtól számítva, a töltésfejlesztés mértékét is figyelembe véve, 10 m-en belül megközelíteni nem szabad.

Víz és vízelétesítmény keresztezése vasúttal, közúttal és saját használatú úttal

5. Folyó keresztezése

5.1. A folyón a híd elhelyezését úgy kell megválasztani, és azt úgy kell kialakítani, hogy a víz, az uszadék, a hordalék és a jég levonulását, valamint a vízi közlekedést ne akadályozza, a meder állandóságát kedvezőtlenül ne befolyásolja. A folyó általános szabályozási tervébe illeszkedő elhelyezést szabályozási és partbiztosítási művekkel kell biztosítani.

5.2. A hidat olyan helyre kell tervezni, ahol a kisvízi, középvízi és nagyvízi sodorvonal helyzete a tervezett hídszelvény környezetében lényegesen nem tér el egymástól, valamint úgy kell kialakítani, hogy a tengelye lehetőleg merőleges legyen a sodorvonalra.

5.3. A hídfők függőleges síkját és a pilléreket úgy kell kialakítani, hogy a középvízi sodorvonallal párhuzamosak legyenek. A hídpillérek sem a kisvízi, sem a középvízi, sem a nagyvízi sodorvonalba nem kerülhetnek.

5.4. A folyón a hidat úgy kell elhelyezni és kialakítani, hogy a hídfők és pillérek elhelyezése folytán káros duzzasztás, vagy sebességnövekedés és ezek következtében káros kimélyülés vagy partrongálás ne állhasson elő. A megengedhető határsebesség megállapításánál meg kell vizsgálni a híd körüli meder talaját.

5.5. A hídníylások méreteit és a szerkezetük alsó élét úgy kell meghatározni, hogy a híd a mértékadó vízhozam mellett ne okozzon olyan duzzasztást, és ne idézze elő a vízsebesség olyan növekedését, ami a meder elfajulását okozhatja. Olyan folyószakaszok áthidalásánál, amelyeknél a kétoldali hullámtér együttes szélessége eléri, vagy meghaladja a középvízi meder szélességét, minden esetben külön hidraulikai vizsgálatot kell végezni.

5.6. Ha vízügyi, ökológiai és gazdasági szempontok lehetővé teszik, a méretezésre mértékadó vízhozam a főmeder, valamint hullámtér mellékágai vagy holtágai között megosztva vezethető.

6. Hajózható folyó és csatorna keresztezése

6.1. Hajózható folyón és csatornán a hidat úgy kell átvezetni, hogy a hajóúti hídníylásban a külön jogszabályban meghatározott hajóúti úrszelvényméretek biztosítva legyenek és a víziúton közlekedő mértékadó hajók és hajókaravánok mind a legkisebb, mind a legnagyobb hajózási vízszintnél biztonságosan áthajózhassanak.

6.2. Kerülni kell a híd elhelyezését folyókanyarulatban, vagy ha ez elkerülhetetlen, a hídtól számított vízfolyás szerinti felső és alsó folyószakaszon a mértékadó hajókaravánok forduláshoz, megálláshoz szükséges szélességű és hosszúságú hajóút szakaszt kell biztosítani.

6.3. Új hidat meglévő hídtól, át nem látható kanyartól, gázlótól hajószükülettől, a hajóút kimeneti szakaszától, kikötőbejáratától és hajózható mellékágak forduláshoz, megálláshoz szükséges távolságra kell elhelyezni. Ha ez nem teljesíthető, akkor a hídníylás növelésével kell a hajózást biztosítani.

6.4. Híd nem helyezhető el olyan helyen, ahol a folyón a híd feletti szakaszon, a víziúton közlekedő mértékadó hajókaraván kétszeres hosszának a híd alatti szakaszon egyszeri hosszának a megfelelő távolságon belül horgonytilalmi mező van. Ha ez nem teljesíthető, akkor a megadott határokon belül a horgonyzást lehetővé kell tenni.

6.5. Hajóhidat, illetve pontonhidat nehezen belátható folyószakaszra nem szabad telepíteni, vagy ha ez elkerülhetetlen, a hajóforgalom irányításához a hídtól kellő távolságra jelzőállomást kell felállítani.

6.6. A hajóhid sodorvonalba eső részén, illetve hajóútközépen a hajóút biztosítása céljából, az előírt szélességben mozgatható hídtagot kell beiktatni.

6.7. A híd nyílásainak méreteit úgy kell meghatározni, hogy a megállapított szabad nyílásszélességek a haladási irányra merőlegesen biztosítva legyenek. A sodorvonal feletti fő hídníylásokon kívül a többi nyílás szélességét - mind a középvízi meder felett, mind a hullámtérben - a helyi adottságok figyelembevételével kell megállapítani.

6.8. A hajózási úrszelvény magasságot a hajóúti hídníylásokban a külön jogszabályban meghatározott úrszelvényméretek szerint kell biztosítani.

6.9.1. A hídszerkezet alsó élének magasságát úgy kell meghatározni, hogy az a mértékadó árvízszintnél legalább 1,0 m-rel magasabban legyen. Ha a jeges árvízszint a mértékadó, akkor ez a magasság legalább 1,5 m legyen. Alul íves vonalú hídszerkezet legalsó pontjának is legalább 30 cm-rel, jeges árvízszint esetén pedig 80 cm-rel kell a mértékadó árvízszint felett lennie.

6.9.2. A hídszerkezet alsó élének magasságát úgy kell megállapítani, hogy az mind a hajózási úrszelvényre vonatkozó előírásoknak, mind pedig a mértékadó árvízszint felett betartandó biztonságnak megfeleljen.

6.10.1. A hídon el kell helyezni a vízi közlekedés rendjéről szóló 39/2003. (VI. 13.) GKM rendelet szerinti Hajózási Szabályzatban előírt hajózási jelzéseket. A hídon a közvilágításra szolgáló fényforrásokat úgy kell elhelyezni, hogy azok elsősorban a hidat világítsák meg és minél kevésbé zavarják a hajók vezetőit.

6.10.2. A hajózható hídníylásban a pilléreken, vagy a hajóút határain radarjeleket visszaverő berendezést kell elhelyezni.

6.10.3. A nagyhajózásra használt víziúton, vízlépcsők építése esetében a hidak szabad nyílásmagasságának jelzéséhez szükséges berendezések elhelyezésének lehetőségét biztosítani kell.

7. Kisebb folyó keresztezése

7.1. Kisebb folyón átvezetett híd esetében a fő nyílást a sodorvonal felett kell elhelyezni. A fő hídníylás méretét a rendelet szerint kell megállapítani.

7.2. A hídszerkezet alsó élének magasságát úgy kell meghatározni, hogy az a mértékadó árvízszintnél legalább 1,0 m-rel magasabban legyen. Ha a jeges árvízszint a mértékadó, akkor ez a magasság legalább 1,5 m legyen. Alul íves vonalú hídszerkezet legalsó pontjának is legalább 30 cm-rel, jeges árvízszint esetén pedig 80 cm-rel kell a mértékadó árvízszint felett lennie.

7.3. A mederbe pillér nem építhető. A parti sávban történő pillér elhelyezés esetén a mederoldal védelmét külön előírások szerint meg kell oldani.

8. Kisvízfolyás keresztezés

8.1. A kisvízfolyás mértékadó vízmennyiségének átvezetését megfelelő nyílásmérettel és a mederszelvény kellő kialakításával kell biztosítani. Ha a talajadottság miatt burkolat szükséges, vagy a csatlakozó mederszakaszon is van burkolat, vagy a híd a talaj szempontjából meg nem engedhető sebességnövekedést okoz, ennek hossz- és magassági méreteit is meg kell tervezni.

8.2. Kisvízfolyást keresztező vasút, közút és saját használatú út hídját, áteresztét

a) belterületen 1%-os,

b) külterületen, a gazdaságossági szempontok mérlegelésével 1-3%-os valószínűségű árvízi vízhozamra kell méretezni.

8.3. Ha a vízügyi, ökológiai és gazdaságossági szempontok lehetővé teszik, a méretezésre mértékadó vízhozam a főmeder, valamint az ártér mellékágai, vagy holtágai között megosztva vezethető át.

8.4. Külterületen, ha az út koronaszintje a terepszinttel azonos, az áthidalást 3%-os valószínűségű árvízi vízhozam károkozás nélküli vezetésére is lehet tervezni. Ha átépítéssel az út koronaszintjét a terep fölé emelik, további hídníylások, vagy műtárgyak építésével kell a műtárgyat a 8.2. szerinti árvízi vízhozam átvezetésére alkalmassá tenni.

8.5. A híd nyílásméretét, a pillérek alakját és elosztását úgy kell megállapítani, hogy a vízáramlás sebessége a műtárgy nélküli lefolyás sebességét 10%-nál nagyobb mértékben, a műtárgy által okozott duzzasztás pedig a mértékadó vízhozamhoz tartozó vízszint felett belterületen, fontos létesítmények térségében, illetőleg nemzetgazdaságilag kiemelt jelentőségű területen levő műtárgyknál a 10 cm-t, mezőgazdasági és egyéb területen a 12 cm-t ne haladja meg.

8.6.1. A $120 \text{ m}^3/\text{s}$ -ot meghaladó 1%-os valószínűségű árvízi vízhozamú vízfolyásokon a műtárgy szerkezeti alsó éle és a mértékadó vízhozam alapján számított vízszint között legalább 1,00 m, a $80\text{-}120 \text{ m}^3/\text{s}$ között 0,70 m, a $80 \text{ m}^3/\text{s}$ -nél kisebb vízhozamoknál pedig 0,50 m szabad magasságot kell biztosítani.

8.6.2. Zárt szelvényű műtárgynál, ha uszadék nem várható az 1%-os valószínűségű árvízi vízhozam nyomás alatt átvezethető.

8.7. Kisvízfolyáson az íves alsó vonalú hídszerkezet legalsó pontjának is legalább 0,30 m-rel kell a mértékadó vízszint felett lennie. A falazathoz érintőlegesen csatlakozó boltozatoknál az érintési pont, a mértékadó árvízszint magasságáig süllyeszthető.

9. Belvízcsatorna keresztezés

9.1.1. Belvízcsatornát keresztező vasút, közút és saját használatú út műtárgyát legalább a csatornaszakasz engedélyezett vagy a vízügyi hatóság, illetve a belvízcsatorna kezelője által megadott vízhozamra kell méretezni a tisztíthatóság (karbantarthatóság) figyelembevételével.

9.1.2. A mértékadó vízmennyiség átvezetését megfelelő nyílás mérettel és a mederszelvény kellő kialakításával kell biztosítani. Ha a talajadottság miatt burkolat szükséges, vagy a csatlakozó mederszakaszon is van burkolat, vagy a híd a talaj szempontjából meg nem engedhető sebességnövekedést okoz, ennek hossz- és magassági méreteit is meg kell tervezni.

9.1.3. A duzzasztás megengedett felső határa 4 cm.

9.2.1. Az áthidaló szerkezet alsó éle, a belvízcsatornára a keresztezési szakaszon jellemző partél, illetve töltéskorona felett 0,5 m-rel magasabb kell legyen.

9.2.2. Íves alsó vonalú hídszerkezet legalsó pontjának is legalább 0,30 m-rel kell a mértékadó vízszint felett lennie. A falazathoz érintőlegesen csatlakozó boltozatoknál az érintési pont, a mértékadó vízszint magasságáig süllyeszthető.

9.3. A csatorna kezelőjének előírása alapján biztosítani kell, hogy a fenntartásnál alkalmazandó úszó fenntartógép akadálymentesen közlekedhessen.

10. Öntöző- és tápcsatorna keresztezés

10.1. Öntöző- és tápcsatornát keresztező vasút, közút és saját használatú út műtárgyát a csatornaszakasz engedélyezett vízszállító képességével egyező, a csatornaszakasz engedélyezett vagy a vízügyi hatóság, illetve a csatorna kezelő által megadott vízhozamra kell méretezni a tisztíthatóság (karbantarthatóság) figyelembevételével.

10.2. A híd vagy áteresz a vizet lehetőleg duzzasztás és vízszintesítés nélkül kell átvezesse. A megengedhető duzzasztás, illetőleg vízszintesítés mértékét egyedileg kell megállapítani.

10.3. Az áthidaló szerkezet alsó éle a keresztezett szakaszra jellemző partél, illetve töltéskorona felett 0,5 m-rel magasabb kell legyen, a magasvezetésű csatorna korona-szintjénél alacsonyabb ne legyen, minden esetben figyelembe véve a fejlesztést is.

10.4. A híd és áteresz kialakításánál figyelembe kell venni a vízfolyáskezelőnek a szükséges tiltózási, illetve elzárási lehetőségekre vonatkozó előírását.

10.5. Ha az öntöző- vagy tápcsatorna állandó vízborítású, a műtárgynál halrács elhelyezésének lehetőségét is biztosítani kell.

10.6. A csatorna kezelőjének előírása alapján biztosítani kell, hogy a fenntartásnál alkalmazandó úszó fenntartógép akadálymentesen közlekedhessen.

11. Árvízvédelmi vonal keresztezése

11.1. Az árvízvédelmi vonal közúttal, saját használatú úttal való, az előírt koronaszint alatt keresztezésénél biztosítani kell a védvonal teljes értékű, az árvízvédelmi biztonságot kielégítő elzárási lehetőségét.

11.2. Árvízvédelmi töltés kiépített fel- és lejáróit és a hozzávezető utakat megszüntetni, illetve kapacitásukat csökkenteni a vízügyi hatóság és a fővédvonal kezelője esetenkénti előírásának betartásával szabad.

11.3. Másod- és harmadrendű árvízvédelmi töltésen vezetett útnál biztosítani kell annak lehetőségét, hogy az átereszek, a hidak és egyéb nyílások a vízfelőli oldalon legalább kétsoros betétpallóval, vagy betétgerendával elzárhatók legyenek.

11.4. Biztosítani kell, hogy a védekezésnél és fenntartásnál alkalmazott gépjárművek az utépítés után is akadálymentesen átközlekedhessenek.

12. Hullámtéri átvezetés

12.1. Hullámtéren vasút, a térszintből kiemelkedő út csak az árvíz és a jég zavartalan levonulásának biztosítása mellett helyezhető el.

13. Víz és vízilétesítmény megközelítés

13.1. Vizek partjával párhuzamosan vasút, közút a partmenti fenntartási sávon, illetve kisajátítási határon kívül vezethető.

13.2. Magasvezetésű csatorna vagy duzzasztott vízszintű vízfolyás töltésének lábvonaltól - a töltésfejlesztés mértékét és a talaj rétegződését is figyelembe véve - 10 m-es védősávon belül, illetve a töltés és a szivárgó csatorna között vasút, közút nem vezethető.

13.3. Árvízvédelmi töltés lábvonalától, a töltésfejlesztés mértékét is figyelembe véve számított 10 m-es védősávon belül vasutat, közutat elhelyezni nem szabad.

Víz és vízelétesítmény keresztezése és megközelítése függőpályával és szállítószalaggal

14. Keresztezés a térszín felett

14.1. A függőpálya és magasvezetésű szállítószalag tartószerkezetét a vasúti és közúti áthidalásokra vonatkozó előírás szerint kell kialakítani. A medret meg kell védeni a víz áramlását zavaró mértékű, és a víz minőségét rontó anyag bejutásától.

14.2. Állóvíz és parti sávja, valamint árvízvédelmi vonal felett függőpálya és szállítószalag a vízügyi hatóság és a vízelétesítmény kezelője esetenkénti előírásainak betartásával vezethető.

15. Keresztezés a térszín alatt

15.1. Állóvízen és árvízvédelmi vonalon a térszín alatt szállítószalag nem vezethető át.

15.2. A terepszín alatt elhelyezett vízellátási, csapadékvíz- és szennyvízelvezető nyomóvezeték és gravitációs zárt vezeték keresztezését a vízügyi hatóság esetenkénti előírásainak betartásával és a vízelétesítmény kezelőjének hozzájárulásával lehet kivitelezni.

16. Megközelítés

16.1. Vizek partjával párhuzamosan függőpálya és szállítószalag a partmenti sávon, illetve fenntartási sávon kívül kell haladjon.

16.2. Magasvezetésű csatorna vagy duzzasztott vízszintű vízfolyás töltésének lábvonalától - a töltésfejlesztés mértékét és a talaj rétegződését is figyelembe véve - 10 m-es sávon belül történő, illetve a töltés és szivárgócsatorna között párhuzamosan vezetett függőpálya vagy szállítószalag elhelyezését el kell kerülni.

Víz és vízelétesítmény keresztezése és megközelítése távközlési vezetékkel

17. Keresztezés a térszín felett

17.1.1. Hajózható folyót és hajózható csatornát légvezetékkel úgy szabad keresztezni, hogy a legnagyobb hajózási vízszintnél a rendeletben megadott magasság meglegyen a légvezeték legkedvezőtlenebb helyzetében is.

17.1.2. Az átfeszítés megjelölésére jelzőtáblát a vízfolyás szerint az átfeszítés alatt 300, felette 500 m-re kell elhelyezni. A táblát fényvisszaverő anyaggal kell bevonni. A hajózási hatóság előírásai szerint egyes átfeszítés jelzőtábláit meg kell világítani.

17.1.3. A Duna nemzetközi víziútnak minősülő szakaszát keresztező légvezetéken radarjeleket visszaverő berendezést kell elhelyezni.

17.2. Állóvíz és parti sávja felett légvezeték a vízügyi hatóság esetenkénti előírásai szerint és a vízfelület kezelőjének hozzájárulásával szabad elhelyezni.

17.3. Árvízvédelmi töltést, a töltés koronája felett 8 m-es magasság és a légvezetékre előírt biztonsági távolság együttes számbavételével szabad keresztezni.

17.4. A terepszín alatt vezetett vízellátási, csapadékvíz- és szennyvízelvezető nyomóvezeték a tartóoszlopokat olyan távolságra kell elhelyezni, hogy az oszlop alsócsúcsjától $\pi/4$ szög alatt húzott egyenes a vezeték nyitott munkaárkát ne metszze.

17.5. Vízellátási, csapadékvíz- és szennyvízelvezető nyíltcsatornát keresztezni a vízügyi hatóság esetenkénti előírásainak betartásával és a vízelétesítmény kezelőjének hozzájárulásával szabad.

18. Keresztezés a térszín alatt

18.1. Tómederben kábelt csak a vízügyi hatóság - hajózható tavak esetében a vízügyi és hajózási hatóság - esetenkénti előírásai szerint és a vízfelület kezelőjének hozzájárulásával szabad elhelyezni. Védőkötél vagy lánc tómederben nem fektethető.

18.2. Árvízvédelmi töltést csak a mértékadó árvízszint, illetve az eddig előfordult legnagyobb vízállás közül a magasabb felett szabad kábellel keresztezni.

18.3. Hullámtéren kábelt a térszín alatt, a kábelre előírt takarás betartásával szabad fektetni, vagy a mértékadó árvízszint, illetve az eddig előfordult legnagyobb vízállás közül a magasabb felett a légvezetésekre vonatkozó előírás betartásával szabad vezetni.

18.4. A hullámtéren való átvezetést, ha egyéb módon nem jelzett, meg kell jelölni.

18.5.1. A terepszint alatt elhelyezett vízellátási, csapadékvíz- és szennyvízelvezető nyomóvezeték és gravitációs zárt vezeték kábellel, a kábelre vonatkozó biztonsági távolság betartásával keresztezhető.

18.5.2. Ivóvízminőségű vizet szállító vezeték esetén a betartandó távolság legalább 0,6 m. A vezetéken a keresztezés helyétől 2-2 m távolságon belül csőkötés ne legyen.

19. Megközelítés

19.1. Vizek és mélyvezetésű csatornák partjával párhuzamosan távközlési vezeték a part menti sávon, illetve fenntartási sávon kívül kell haladjon.

19.2. Magasvezetésű csatorna, duzzasztott vízszint vízfolyás töltésének lábvonalatól - a töltésfejlesztés mértékét és a talajrétegződését is figyelembe véve - 10 m-es sávon belül, illetve a töltés és a szivárgócsatorna között párhuzamosan távközlési vezeték nem haladhat.

19.3. Árvízvédelmi töltések testében, vagy a töltés lábvonalatól, a töltésfejlesztés mértékét is figyelembe véve számított 10 m-es védősávon belül a töltéssel párhuzamosan kábelt fektetni, vagy e sáv felett légvezetéseket vezetni tilos.

19.4. Vízügyi üzemi távközlési kábelt a töltéstartestben, a töltéssel párhuzamosan, a mértékadó árvízszint felett, a töltéskorona alatt szabad elhelyezni, olyan közel a mentett oldali koronaélhez, amennyire azt a fektetési technológia lehetővé teszi.

19.5. A vezeték nyomvonalát jelölni kell.

Víz és vízellátási csatorna keresztezése és megközelítése gáz-, kőolaj- és kőolajtermék szállító (elosztó- és csatlakozó) vezetékkel

20. Általános előírás

20.1. A gáz-, kőolaj- és kőolajtermék-szállító vezeték tartozékát képező kábelekre értelemszerűen a 17-24. pontokban meghatározott előírásokat kell alkalmazni.

21. Keresztezés a térszín felett

21.1. Hajózható folyókat és hajózható csatornákat és kis folyókat keresztezni a távközlési vezetékre, illetve tartószerkezetre vonatkozó előírások betartásával szabad.

22. Keresztezés a térszín alatt

22.1. Hajózható folyó, hajózható csatorna és kisebb folyó medrét keresztező, a víz élővilágára vagy a hajókra veszélyt jelentő anyagot szállító csővezeték úgy kell elhelyezni, hogy szivárgás, csősérülés szempontjából a csővezeték ellenőrizhető és meghibásodás esetén a jelentősebb károkozás kizárható legyen.

22.2. Elsőrendű árvízvédelmi töltést keresztező nyomóvezetékbe a töltés mindkét oldalán, a védősávon kívül árvíz idején is biztonságosan kezelhető elzáró szerkezetet kell beépíteni.

22.3. A hullámtér alatt átvezetett, az elsőrendű árvízvédelmi töltést is keresztező nyomócsővezeték a töltés mentett oldali védősávján kívül elhelyezett, árvíz idején is kezelhető elzáró szerkezettel kell megépíteni.

22.4. Vízellátási, csapadékvíz- és szennyvízelvezető nyomóvezetékét és zárt gravitációs vezetékét a vízügyi hatóság esetenkénti előírása szerint és a vízilétesítmény kezelőjének hozzájárulásával szabad keresztezni.

23. Megközelítés

23.1. Ivóvizet szállító vezeték mellett a függőleges érintő síkuktól véve vízszintes 2-2 m-es sávon belül, a vezeték felett a terepszintig, a vezeték alatt a vezetéktől mérve 1 m mélységig más vezeték nem vezethető. Egyéb vizet szállító vezeték esetén a vízügyi hatóság és a vízilétesítmény kezelője esetenkénti előírását kell betartani.

Víz és vízilétesítmény keresztezése és megközelítése erősáramú kábellel és légvezetékkel

24. Általános előírás

24.1. A 17-19. pontokban meghatározott, távközlési vezetékre vonatkozó előírásokat kell betartani.

24.2. Árvízvédelmi töltés felett átvezetett légvezeték feszültségmentesítését - az árvízvédekezés igénye szerint - biztosítani kell.

24.3. Légvezetékét nyíltvízi kikötők, rakodók, veszélyes anyagot szállító hajók részére kijelölt lekötőhelyek felett átvezetni tilos.

24.4. 750 kV vagy annál nagyobb feszültségű légvezeték hajózható folyó vagy hajózható csatorna feletti átvezetésénél a hajózási hatóság esetenkénti előírásait is be kell tartani.

Víz és vízilétesítmény keresztezése és megközelítése távhőellátási vezetékkel

25. Általános előírás

25.1.1. A keresztezésnél és megközelítésnél a gázszállító vezetékre vonatkozó előírásokat kell betartani.

25.1.2. Az előírt nyomáspróbát az üzemi nyomás 1,5-szeres értékének 0,1 MPa-lal növelt nyomással kell végrehajtani.

Víz keresztezése és megközelítése vízilétesítménnyel

26. Vízellátási, csapadékvíz- és szennyvízelvezető nyomócső

26.1. Szennyvízeső vagy vízkivételi cső mederben levő vége a hajózási kisvízszinthez tartozó, mértékadó hajózási úrszelvény alsó síkja alatt 4,5 m-rel kell maradjon, figyelembe véve a folyó medrének természetes, illetve szabályozási művekkel irányított fejlődését.

26.2.1. A keresztező vezetéken műtárgyat, tolózárat vagy egyéb szerelvényt a parti sávon, illetve a fenntartási sávon elhelyezni tilos. Nyomócsövet a terepszint felett átvezetni a csővezetékre és tartószerkezetére, illetve a hidakra vonatkozó előírásokat betartva kell.

26.2.2. Vizek partjával párhuzamosan nyomócsővezeték a parti sávon, illetve a fenntartási sávon kívül kell haladjon.

26.3. Kisebb folyót a térszín felett nyomócsővel keresztezni a hidakra vonatkozó előírások betartásával szabad.

26.4. Kisebb folyóval párhuzamosan a part menti sávon, illetve a fenntartási sávon belül nyomócsövet tilos fektetni.

26.5. Tavak nyomócsővel keresztezni és megközelíteni a vízügyi hatóság esetenkénti előírásainak betartásával és a tó kezelőjének hozzájárulásával szabad.

27. Gravitációs csatorna és zárt vezeték

27.1. Kisvízfolyáson gravitációs csatorna átvezetését bujtatóval, csatornahíddal, csőhíddal úgy kell kialakítani, hogy a vizek egymással ne keveredhessenek, kivéve azt az esetet, amikor vízátvezetés, illetve leürítés céljára külön berendezés létesül.

27.2. A keresztezésnél biztosítani kell, hogy belterületen 1%-os, külterületen a gazdaságossági szempontok mérlegelésével meghatározott 1-3%-os valószínűségű árvízi vízhozamot átvezető nedvesített keresztiszelvény a jelenlegi és a vízfolyásrendezés utáni állapotban egyaránt szabadon maradjon. 10%-ot meg nem haladó szelvénycsökkenés megengedhető, ha az káros sebességnövekedést nem okoz.

27.3. A bujtató meder alatt átvezetett csöve a mederfenék alatt - figyelembe véve a folyamatban levő és tervezett mederrendezési munkákat - legalább 1,0 m-rel mélyebben kell legyen.

27.4. Csatornahíd és csőhíd alsó élének kialakításánál a hidakra vonatkozó előírásokat kell betartani.

27.5.1. Hullámtéren öntöző-, táp- és belvízcsatornát, valamint csapadékvíz-elvezető nyílt csatornát átvezetni a vízügyi hatóság esetenkénti előírásai szerint szabad.

27.5.2. Hullámtéren vízellátási és szennyvízelvezető gravitációs nyíltcsatorna nem vezethető át.

27.5.3. Vízáró vezeték a terepszint alatt átvezethető.

Vízilétesítmény keresztezése és megközelítése vízilétesítménnyel

28. Öntöző-, táp- és belvízcsatorna

28.1.1. A csatornák egymással való keresztezését úgy kell kialakítani, hogy a vizek egymással ne keveredhessenek, kivéve azt az esetet, amikor vízátvezetés, illetve leürítés céljára külön berendezés létesül.

28.1.2. Belvízcsatornát keresztező műtárgy, a mértékadó belvízhozam átvezetésénél, legfeljebb 4 cm-es duzzasztást okozhat.

28.1.3. Öntöző és tápcsatornánál a megengedhető duzzasztás mértékét esetenként vizsgálni kell.

28.2. A meder alatt átvezetett cső a mederfenék alatt - figyelembe véve a folyamatban levő és tervezett mederbővítési munkákat is - legalább 1,0 m-rel mélyebben kell legyen. Ez a távolság mederburkolattal ellátott keresztezés esetén a meder kezelőjének eseti előírása szerint kisebb is lehet.

28.3. A csatornát áthidaló szerkezet alsó éle belvízcsatornán, valamint öntöző- és tápcsatornán a keresztezett szakaszra jellemző partél, illetve töltéskorona felett 0,5 m-rel magasabban kell legyen, magasvezetésű öntöző- és tápcsatorna koronaszíntjénél alacsonyabban ne legyen, minden esetben figyelembe véve a fejlesztést is.

28.4. A keresztezésnél esetenként vizsgálni kell és megoldani mindkét csatornán a fenntartógép mozgásának biztosítását.

28.5. Az öntöző-, táp- és belvízcsatornák egymás mellett a fenntartási igényeket, valamint - a szivárgási szempontból is vizsgált - állékonysági feltételeket kielégítő távolságban vezethetők.

28.6. Vízellátási, csapadékvíz- és szennyvízelvezető nyomóvezetékekkel és gravitációs zárt vezetékkel a térszint alatt való keresztezésnél és megközelítésénél a 26-27. pontok előírásai értelemszerűen alkalmazandók.

29. Árvízvédelmi vonal

29.1. Az árvízvédelmi töltést és falat keresztező-, öntöző-, táp- és belvízcsatornák vízellátási, csapadékvíz- és szennyvízelvezető vezetékek műtárgyának alakját, illetve hosszát a szivárgási viszonyok, és töltésfejlesztés szelvénymereteinek figyelembevételével kell meghatározni.

29.2. Elsőrendű árvízvédelmi töltésbe épített, víz átvezetésére alkalmas műtárgyon a töltés mentett- és vízdoldalán elzárószervezetet kell beépíteni. Másod- és harmadrendű árvízvédelmi töltés esetén biztosítani kell, hogy az áttereszek, hidak, egyéb nyílások a víz felőli oldalon, legalább kétsoros betétpallóval, vagy betétgerendával elzárhatóak legyenek.

29.3. Az árvízvédelmi műbe épített csőzilip legkisebb belső szelvény mérete 0,8 m lehet.

29.4.1. Elsőrendű árvízvédelmi töltésbe épített gravitációs csőzilipet mindkét végén kettős elzárószervezettel kell ellátni. A második elzárás betétpallókkal is megoldható.

29.4.2. A mentett oldalon a második elzárás elegendő az üzemi viszonyoknak megfelelően kiépíteni, a többi elzárást és a csövet a mértékadó árvízszint előírt magassági biztonsággal növelt magasságát alapul véve kell méretezni.

29.4.3. A hullámtéri oldalon az elzárásokat úgy kell kialakítani, hogy a legnagyobb árvíznél is biztonságosan kezelhetők legyenek.

29.5. Elsőrendű árvízvédelmi töltésbe épített szivattyútelep nyomócsövét is szolgáló csőzsilipet mindkét végén, árvíz idején is biztonságosan működtethető, a mértékadó árvízszint előírt magassági biztonsággal növelt magasságát alapul véve méretezett, kettős elzárással kell megépíteni. A második elzárás betétpallókkal is megoldható.

29.6. Elsőrendű árvízvédelmi töltésbe épített táblás zsilip és árvízkapu üzemi elzárásán kívül, a mindkét oldali ideiglenes elzárást is a mértékadó árvízszint előírt magassági biztonsággal növelt magassági alapulvételével kell méretezni. Mindhárom elzárás kezelését a legmagasabb árvízszintnél is biztosítani kell.

29.7.1. Árvízi meder alatti, az árvízvédelmi töltést is keresztező bújatót mindkét végén a mértékadó árvíz, illetve az eddig előfordult legnagyobb vízállás közül a magasabb ellen védő kettős elzárószerkezettel kell ellátni.

29.7.2. A második elzárás betétpallókkal is megoldható. Biztosítani kell a vízzárás teljességét és vizsgálhatóságát. A meder alatti rész felső szintjét a meglévő, illetve a fejlesztés során tervezett mederfenék alatt legalább 1 m mélyen kell kialakítani.

29.7.3. A bújató környezetében mederbiztosítást kell létesíteni.

29.8.1. Szivattyútelep nyomócsövét lehetőleg, szivornyát minden esetben a mértékadó árvízszint, illetve az eddig előfordult legnagyobb vízállás közül a magasabb felett kell az árvízvédelmi töltésen átvezetni és a töltés mindkét oldalán, árvízkor is biztonságosan kezelhető elzárószerkezettel kell ellátni.

29.8.2. Szivattyútelep nyomócsöve esetében a mentett oldali elzárás a szivattyútelepen levő tolózárral vagy más működtethető szerkezettel is megoldható.

29.8.3. Szivattyútelep mélyvezetésű acél nyomócsövét vasbeton védőköpennyel kell körülvenni.

29.8.4. Szivattyútelep árvízvédelmi töltésbe helyezett nyomócsövét szigetelés és visszatarakás előtt, a keresztezés teljes hosszában, az üzemi nyomás 1,5-szeres értékének 0,1 MPa-lal növelt, nyomással próbanyomásnak kell alávetni.

29.9. Szivattyútelep alépítménye árvízvédelmi töltést a mentett oldalon, a töltés fejlesztési szelvényének alapulvételével meghatározott lábvonalanál jobban nem közelíthet meg. A mélyvezetésű nyomócső vagy az erre használt csőzsilip hullámtér felőli elzáróaknája a hullámtéri rézsű - a fejlesztési szelvény alapulvételével meghatározott - folyó felőli, legfeljebb fele részben építhető.

29.10. A szivattyútelephez csatlakozó csatornát a szivárgási viszonyoktól függő burkolattal kell ellátni.

29.11. A hullámtér alatt átvezetett, az elsőrendű árvízvédelmi töltést is keresztező nyomóvezeték, a töltés mentett oldali védősávján kívül elhelyezett, árvíz idején is kezelhető elzárószerkezettel kell megépíteni.

29.12. Árvízvédelmi töltésbe helyezett nyomócsövet a próbanyomásnál az üzemi nyomás 1,5-szeres értékének 0,1 MPa-lal növelt értékével kell ellenőrizni.

29.13.1. A szivornya aknáját a hullámtéren el szabad helyezni az árvízvédelmi töltés védősávján belül, a mentett oldalon az árvízvédelmi töltés védősávján kívül kell elhelyezni.

29.13.2. A szivornyához csatlakozó csatornát a szivárgási viszonyoktól függő burkolattal kell ellátni.

30. Vízellátási, csapadékvíz- és szennyvízelvezető nyomóvezetékek és gravitációs vezeték

30.1. A nyomóvezetékek egymással való keresztezésénél legfelül az ivóvizet szállító vezeték, legalul a szennyvizet szállító vezeték kell vezetni. Ivóvizet szállító nyomóvezeték alatt 1,0 m-es védőtávolságot kell betartani.

30.2. Gravitációs csapadékvíz- és szennyvízelvezető csővezetékek és ivóvizet szállító nyomóvezetékek kereszteződésénél, ha a csatornavezeték magasabban fekszik, mint a nyomóvezeték, a csatornavezeték a keresztezési ponttól számított 2-2 m hosszúságú vízzáró védőcsőben vagy fedett vasbeton vályúban kell elhelyezni, és állékonyságát a közúti terhelés mértékének megfelelően biztosítani kell.

30.3. Ha a csővezeték mélyebben fekszik mint a nyomóvezeték és

a) a két vezeték közötti szintkülönbség 0,5 m-nél kisebb, a nyomóvezetékét úgy kell megépíteni, hogy a kereszteződési pont mindkét irányban mért 2-2 m, összesen tehát 4 m hosszúságon belül a nyomóvezetéken csökötés ne legyen, a csővezetékét pedig a keresztezési ponttól mindkét irányban még 1-1 m, összesen tehát 2 m hosszban, legalább 10 cm vastag pörgetett vasbeton cső esetében csökötést létesíteni tilos,

b) a két vezeték között a szintkülönbség 0,5-1 m között van, a csővezetékét kell a keresztezési ponttól mindkét irányban 1-1 m, összesen 2 m hosszban, legalább 10 cm vastag betonburkolattal ellátni, illetve e szakaszon pörgetett vasbeton cső esetében csökötést létesíteni tilos.

30.4. A nyomóvezetékek és gravitációs csővezetékek egymást - az ivóvizet szállító vezetékre előírt védőtávolság betartásával - az állékonyságukat biztosító, esetenként meghatározott távolságra közelíthetik meg.

30.5. Ivóvizet vagy ivóvíz minőségű vizet szállító nyomóvezeték és egyéb vezeték között - a függőleges érintősíkok között mérve - a következő távolságokat kell tartani:

- a) ha az ivóvizet szállító nyomóvezeték halad mélyebben 1,0 m,
- b) ha az ivóvizet szállító nyomóvezeték magasabban halad, de a talajvízben vagy közvetlen közelében van akkor 1,0 m-t, és ha két vezeték tengelytávolsága 2,0 m-nél kisebb a nyomóvezeték állékonyságát biztosítani kell,
- c) ha az ivóvizet szállító nyomóvezeték száraz talajban, magasabban halad, 0,5 m-t és a nyomóvezeték állékonyságát biztosítani kell.

30.6. Száraz talajban vezetett ivóvizet szállító nyomóvezeték esetén, ha az előírt távolságok betartása valamilyen ok miatt nem lehetséges, a távolság csökkenthető, de az egyéb vezetéket az érintett szakaszon vízzáróan kell megépíteni.

www.geo-log.hu